

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Začasno le enkrat ali dvakrat na teden.

Uredništvo in upravništvo:

Ljubljana, Velika Čolnarska ulica šte. 19.

Naslov za dopise: Ljubljana p. p. 168.

Naslov za telegrame: »Naprej«, Ljubljana.

Čekovni račun šte. 14.398, (KDZ)

NAPREJ

Stane mesečno 25 Din, začasno 10 Din.

Za inozemstvo 35 Din, začasno 15 Din.

Oglaš:

Prostor 1 × 55 mm - 60 par, Mali oglasi: beseda 60 par, najmanj 5 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. — Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštne proste.

Glasiło Jugoslovanske socialno demokratske stranke (JSDS).

Letnik VIII., šte. 45.

Četrtna »Naprejeva« številka izhaja kot tednik.

LJUDSKI GLAS

Glasiło Kmetško-delavske zveze.

Stane letno 72 Din

mesečno 6 Din

Delavnemu ljudstvu na Jesenicah!

(Boj za občinsko samoupravo dne 11. decembra 1927.)

Krajevna organizacija JSDS in KDZ ter dekalisti nastopajo v teh volitvah skupno. Tukajšnje delavstvo je izprevidelo, da je le v skupnem nastopu mogoča obramba pred koalicio kapitalističnih strank. Zadnja tri leta je vladala klerodemokratska večina, podpirana od narodnih in krščanskih »socialistov« ter radikalov. Javno obsojamo delovanje dosedanje klerodemokratske večine in njenih privržencev v tem samoupravnem zastopu, da ni napravila v pravem pomenu besede za delavno ljudstvo v teku časa svojega strankarsko omejenega gospodarjenja prav ničesar, temveč je z vso največjo pozornostjo varovala interese velekapitala.

Za te očitke imam predvsem dokaz v katehetskih nagradah po 500 Din za vsakega kateheta te občine mesečno, ki jih ta večina prikrito stavlja v vsakoletni proračun, da jim ti izobraženci vodijo ugodno politiko. V drugem smislu si tega ne moremo predstavljati.

Vsakokratna centralna vlada v Belgradu in njeni veliki župani v okrožjih niso proti koruptivnemu delu te večine na Jesenicah prav ničesar ukrenili, nasprotno smo pa videli, da protizakonito razpuščajo po industrijskih centrih delavsko kmečke občinske zastope, ki se naravnost borijo iz gospodarsko političnega stališča za izboljšanje socialno gospodarskega položaja najširših plasti delavnega ljudstva svojih občin. Slučaji: Mežica, Zagorje itd.

Ta buržoazna večina v jeseniškem samoupravnem zastopu pa ni marala skupnega javnega delovanja z vsemi sloji svoje občine, ampak dela tajne račune brez občinarjev, drugače se ne bi mogle vršiti prikriti poverbe, kakor je vsota 40.000 Din v krajevnem šolskem svetu, ki smo ji šele to leto prišli na sled in katere posledice bodo nosili občani na svojem lastnem hrbtu.

Še več! Ta meščanska kapitalistična večina je na eni odborovih sej napravila sklep, da so občinske seje ne samo javne, ampak tudi tajne, kar ne more biti v soglasju s potrebno občekoristno občinsko socialno politiko. In še več! Z vsemi svojimi močmi se je ta versko nacionalna in kapitalistično brezbožna večina z voditeljem župnikom na čelu uprla graditvi tako potrebne občinske ubožnice za stare onemogle reveže vseh slojev v občini z motivacijo, da se bo večja ubožnica gradila tam doli nekje pri Škofji Loki; samo da je bil predlog pravih delavskih zastopnikov takorekoč odklonjen.

In slična je bila naša borba s to meščansko večino za brezposelne podpore nezaposlenim delavcem te občine.

Po principih demokracije pa mora občinska samouprava zadovoljevati potrebam vseh občinarjev, to je predvsem delavcem in malim kmetom in uradništvu, ki tvorijo veliko večino v občini in ki prinašajo največ finančnih virov na direktnih in indirektnih davkih v občinsko, t. j. v skupno blagajno.

In nadalje, če pogledamo samo malo nazaj in si pokličemo v spomin dejstva, ko je brezbožni internacionalno trustirani velekapital, vsidran v podjetjih Kranjske industrijske družbe, metal izčrpano delavstvo na ceste in če pogledamo, kako mu grize že itak v pomanjkanju se nahajajočemu zaslužek od njega žuljavih rok, tedaj vemo, da ta klerodemokratska večina s svojimi podporniki vred po krivici sedi v jeseniškem samoupravnem občinskem zastopu, ker do danes še ni mignila niti s prstom, da bi preprečila to velekapitalovo brezbožno in antisocialno politiko, da bi se vsaj na ta način postavila na stran delavnega ljudstva.

In prav iz razloga, ker je ta meščanska kapitalistična brezbožna večina zastopala le interese posameznikov in velekapitala, je dolžnost zato vsega delavnega ljudstva te občine, da napravi temu samopašju konec s tem, da ji prav pri teh volitvah že obrne hrbet in se oklene razrednih bojnih organizacij, potem katerih bo imelo tudi v občini mnogo večji vpliv in večje koristi, ker ga bodo zastopali pravi delavski zastopniki in mu omogočili pravi razredni neodvisni razmah v delavsko kmetškem gibanju; a delavnemu ljudstvu jeseniške občine bo tudi omogočena javna kontrola med našimi zastopniki pri njihovem delovanju.

Zato je, volilci-občinarji, od vaše združene organizatorično čuječe sile in poštvalnosti odvisno, ali bo v jeseniški občini zavladalo delo ali bo še nadalje vladala kapitalistična manjšina, ki bo brez vas in proti vam po svoje upravljala in odločala o vaših velikih donosih pri obč. skupni blagajni.

Da bi se pa vam volilec odpravile krivice, ki jih neupravičeno prenašate, so si vsi zavedni socialdemokratje, socialisti in dekalisti jeseniške kotline osvojili sle-

deče zahteve, ki jih bodo skušali uveljaviti z vašo podporo kot delavni program v bodočem občinskem zastopu:

1.) Da prične občina s takojšnjo graditvijo ubožnice, za katero graditev naj se najame posojilo proti odplačevanju v manjših večletnih obrokih.

2.) Da se prične s takojšnjo graditvijo moderne občinske javne kopeli, ki bo odgovarjala splošnim potrebam ljudskega zdravja.

3.) Da občina preskrbi vsa potrebna učila brezplačno iz občinske blagajne otrokom revnih kmetov, delavcev in železničarjev, da se na ta način dvigne kulturna izobrazba občinarjev.

4.) Da manifestiramo za meščansko šolo pred slučajno okrnitvijo in zahtevamo, da pride popolnoma v last občine.

5.) Da se izvedeta popolna kanalizacija in regulacija cest in poti v občini.

6.) Da bodoči občinski zastop takoj posreduje pri podjetju Kranjske industrijske družbe, da sprejme brezposelne v delo, ali pa, da jih občina sama zaposli pri občinskih delih; a za časa brezposelnosti naj se jim daje podpora, da bodo mogli človeka dostojno živeti.

7.) Da bodoči odbor poskrbi za nastavitve občinskega zdravnikarja za zdravljenje brezposelnih delavcev, vdov in sirot ter revnih kmetov in njihov družin na občinske stroške.

8.) Obdavljenje za občinske potrebe naj se izvede progresivno. Na živila se doklade ne smejo nalagati.

9.) Da nudi občina v stanovanjskem vprašanju deložirancem potrebno pomoč. Da pozove podjetje KID, železnico in financo, da zidajo za svoje uslužbenke stanovanja; predvsem pa je dolžna sama čimprej graditi stanovanja.

Vsled tega dvigamo združeno vsi socialdemokratje, dekalisti in socialisti svoj glas, ki naj poživijo delavno ljudstvo v boju proti vsem meščanskim frakcijam in proti še bolj nevarnim Kristanovim laži-socialistom, ki so na nemoralen in nedemokratski način razbili skupni nastop vseh razrednih marksistov za te volitve in ki so na nemoralen način pred časom izstopili iz Jug. soc. demokratske stranke in ki so v teh dneh hoteli naravnost na antisocialni demagoški način razveljaviti našo kandidatno listo, ki se imenuje Delavsko kmečki Blok, katere škrinjica je 3. in katere nosilec je sodrug Mulej.

Meščanske kapitalistične frakcije in Kristanovi laži-socialisti hočejo oslabiti našo borbo proti izkoriščevalcem. Zato vsi s podvojeno silo na delo, v katerem si bomo pridobili vsi res pravega in živega Boga, ki živi med nami, in zmaga bo naša! Naj živi socialistični boj proti kapitalu in njegovim lažisocialističnim hlapcem!

Najboljši šivalni stroj in kolo je edino le

**GRITZNER
in ADLER**

za dom, obrt in industrijo v vseh opre mah.
Istotam pletilni stroj
DUBIED.

Pouk v vezenju brezplačen. — Večletna garancija.

Delavnica za popravila.

Nizke cene, tudi na obroke.

JOSIP PETELINC, Ljubljana

blizu Prašernovega spomenika.

IV. Skupščina Delavske zbornice za Slovenijo.

(Nadaljevanje.)

Tipograf Kosem (demokrat): S poročilom se strinjam, ni mu oporekati. Vendar pa bi se dalo delovanje DZ v marsičem izboljšati. Demagogija najde v tem delovanju lahko mnogo, kar se da kritizirati. Zato par nasvetov. Zastopnik Centralnega tajništva iz Belgrada je pravilno poudarjal, da je DZ v Sloveniji parlament delavstva in da mora najti okno v svet. In tu vidim pomanjkljivost, da Delavska zbornica nima svojega tiska, da se publicistično premalo uveljavlja. Zakaj vidimo nezaupnost napram zbornici? Delavci vidijo le stroške, kako se izdaja denar, ne vidijo pa koristi, uspeha. Treba je pokazati stremiljenje in probleme, ki težijo delavstvo. Težave ene stroke morajo interesirati tudi delavce dru-

Bupujte samo
testenine

ki so priznано
najokusnejše.

gih strok. Vpliva na javnost se mora DZ poslužiti. Glede 8 urnika pri trgovskih nameščencih se DZ ni obrnila na javnost, kar bi bilo vsekakor potrebno. Tudi pri drugih vprašanih podobno. Koliko energij se potrat v raznih organizacijah s problemi, ker organizacije ne vedo, da se DZ bavi s temi problemi bolj temeljito. Svoje naloge krepiti in dajati pravec strokovnim organizacijam bo dosegla DZ le, če se javno oglašja, če tiska. Naj se organizira poseben publicističen odsek, ki naj organizira in daje poročila delavskemu tisku, pa tudi drugemu tisku. Morala bi ustanoviti korespondenco, ki bi jo pošiljala vsem delavskim organizacijam in vsem listom. V tej korespondenci naj bi zavzemala svoje stališče glede raznih problemov in naj bi tudi opozarjala na razne članke, ki izidejo v raznih časopisih. Tudi prosvetni odsek bi na ta način mnogo lahko pomagal. Poglejmo delavsko časopisje, kakšno je. Niti vzgojno niti idejno ne vrši svoje naloge! — Glede obrtno nadaljevalnega šolstva naj omenim, da se vajenci v raznih podjetjih izkoriščajo, da pa se jim niti pouk ne nudi. DZ v tem ni storila svoje dolžnosti. Obrtno šolstvo je strašno zastarelo. Merodajni činitelji se ne zganejo, ker jim je ljubše, da obrtnega šolstva sploh ni. Če se trdi, da za to šolstvo ni kritja, ni dovolj, če DZ proti temu protestira, ampak mora tudi najti kritje.

Pukšič (kršč. soc.): Delavske kuhinje so potrebne, ne smejo pa biti last posamezne organizacije, ker se lahko izrabljajo za posamezne sekcije. V krajih, kjer so delavske kuhinje v upravi posameznih strank, morajo imeti vpogled vanje tudi drugi.

Zuzek (kršč. soc.): Sodrug, tovariši! Menda je bil določen Maribor za mesto današnje skupščine tudi zato, da proletarijat mariborskega okrožja vidi, da delavska zbornica živi. Ob času, ko smo dobili zakon o zavarovanju delavcev in z njim tudi DZ, je bil mdrnodni proletarijat močan. Boljševiška Rusija, boljševiška Madjarska, močna levičarska skupina v parlamentu, delavska vlada na Francoskem, delavska vlada na Angleškem itd. Takrat je bil mednarodni proletarijat močan. Odkar smo slabši, zgubljamo. — Po stanovih, ali če hočete marksistično, po razredih urediti gospodarstvo, to je godba bodočnosti. Mi moramo v javnost, kakor je rekel Kosem. V Ljubljani se ni nič videlo, da DZ eksistira, dokler ni bilo stavbe. Ko pa se je začela dvigati stavba, me je neki jurist, doktor prava, začuden vprašal: »Po kakšnem zakonu se zida ta stavba, kje imate utemeljene davke in dohodke, da morete kaj takega zidati? Poznam zakone, takega pa ne poznam, v katerem bi bila fundirana taka stavba!« Ko vidijo stavbo, šele po tem ljudje spoznajo, da DZ je nekaj. Da smo prišli v Maribor, je zelo važno, da bo tudi tukajšnje delavstvo videlo. V koncertu gospodarstva mora tudi DZ igrati važno vlogo tako kakor Trgovska zbornica in druge. Sklep, ki je bil sklenjen proti nemu glasu, da se zapisnik ne čita, je pameten. Zapisnik je formalizem. Poročilo tajnika je refleks dela DZ. — Bili smo prej navezani na dunajske centrale, krščanski socialisti in marksisti. Zato smo bili nezavedni, a dobivali smo vsaj nekaj od central. Delo naj bo avtonomizirano. Vendar mora slovenski delavec videti, da bodo posredovalnice za delo padle, če preidejo na okrožne odbore. Pomagati moramo tudi onim na jugu. A tudi zakon bi morali izpremeniti. Pri tem bi podjetniki, ki ne marajo zakona o zaščiti delavcev, še mnogo vzeli. — V domači hiši je lahko huda debata. A čeprav smo trije klubi, vendar tvorimo le eno zbornico. Kar nas loči, ostane v naši hiši, nasprotnik tega ne sme vedeti, da se kregamo. Delavec, če hoče, da bo Delavska zbornica dobra, mora v strokovno organizacijo. Temelj DZ je enotna močna strokovna organizacija.

Kores (kršč. soc.): Zakon o zaščiti delavcev se glede 8 urnika ne izvaja. Tudi se nadure po zakonu ne plačujejo. Vložili smo že memorandum na DZ, naj se pri železnici odpravi služba v turnusu 24—24 ur. Če sta kje le dva vlaka, se da nepretrgana 24 urna služba prenesti, a ta turnus velja tudi tam, kjer delavec nima časa niti da sne svoj košček kruha. Niti v državni službi se 8 urnik ne upošteva! — Kar se komercializacije tiče, opozarjam, da se je n. pr. izvršila na Češkem in da imamo poročila, kako slabo da je vplivala na delavski položaj, kljub temu, da je tam 80% organiziranih. Pri nas, ko nimamo niti 20% organiziranih, bo torej še slabše če se komercializacija izvrši. Apeliram na DZ, da posveti temu vprašanju največjo pažnjo. Upam, da bodo vsi klubi se postavili za to, da se bo zakon izvajal.

Ivanka Godeša (kršč. soc.): Pri izpremembi poselskega reda naj se skliče enketa, kjer bom predložila nekaj predlogov. V sedanjem poselskem redu pogrešam zlasti, da nima kazenske sankcije in da ne velja za vso državo, temveč samo za Slovenijo. Radi brezposelnosti gre mnogo naših služkinj izven Slovenije in tam nimajo niti te zaščite, ki jim jo nudi naš poselski red.

Zopet kriza pri TPD.

Trboveljske rudarje imajo kar za poskusne zajce. Ne veste, kaj so poskusni zajci? Zdravniki jih rabijo za svoje poskuse; bodisi zajčke, bodisi morske prešičke. Tudi jih včasih žive režejo (vivisekcija) in razna društva so proti tem poskusom napravila že velikansko propagando po vsem svetu. Končala je seveda brez uspeha, vivisekcija se še vrši in nemalo velikih mož se je postavilo za njo v bran, češ, te živali ne trpijo niti sence toliko, kolikor taki poskusi koristijo človeškemu napredku.

Torej za take poskusne zajčke ima TPD slovenske rudarje. Kadar hoče svoj premog državi drago prodati, nastavi mož na te poskusne zajce in jim pušča kri. S časom se pojavi v uštroju države socialno društvo, ki protestira proti tej vivisekciji in pritiska na državo, naj izsmiljenja do ubogih rudarjev vendar za božjo voljo rajši več plača za premog, češ, živi rudarji so več nego tistih »par krajcarjev«. Res da bi iz tujine dobili cenejši premog kljub dragemu uvozu, a vendar je treba usmiliti se ubogih rudarjev itd., itd. Tako ginljivo se to sliši, da je gospa korupcija, ki nima ne za rudarje ne za druge delavce nikdar niti ficka, takoj pripravljena »iz socialnega čuta« plačati TPD par milijonov več.

Pod takim socialnim društvom si lahko predstavljate katerokoli strokovno ali drugo društvo ali institucijo, lahko tudi ministrstvo za socialno politiko. Kajti »socialno« pomeni v kapitalistični družbi toliko kakor »usmiljeno«. Če da ropar 1% naropanege za reveže, pravijo, da ima socialni čut, da je usmiljenega srca itd. Da ima socialni čut v resnici samo kdor je socialno pravičen, tega nočejo vedeti. Zahtevati od roparja vseh 100% bi se jim zdelo neusmiljeno, po njihovem »nesocialno«.

Socialno društvo, ki bi zahtevalo od TPD javnih računov, zakaj da mora biti njen premog tako drag kljub nesramnim mezdám — tako društvo bi bilo razpuščeno, češ, da hoče »s silo« prevreči »socialni red«.

Znano je, kako so s. Moderndorferja proglasili za nasilneža, kako so protizakonito razgnali mežiški občinski odbor in krajevni šolski svet z nesramnimi podtikarji, kako so skrivali revizijsko poročilo, da bi njih podtikarja dalj časa izpodkopavala čast in dobro ime zavednih delavcev, kako so še potem, ko so morali kazensko preiskavo ustaviti, ker ni bilo povoda za preganjanje, a vendar še potem niso dali po krivici preganjanim zadoščenja, pač pa rudnik s pomočjo rudarskih oblasti lahko preganjanje delavske zaupnike — ki so zahtevali javne račune. Niti občinskih volitev ne razpijejo, dasi s tem pred vsem ljudstvom očitno kršijo zakon.

Zakaj ima gospa korupcija tako moč? Zato, ker rudarji niso organizirani, ker se ne brigajo za svojo organizacijo, ker ne upravljajo svoje organizacije sami, ampak čakajo, da jim bodo voditelji prinesli rešitev na krožniku.

Kajdar te brezbriznosti ne bo več, bo nehala TPD puščati kri svojim poskusnim zajcem. Takrat bodo prenehale tudi provizije od naropanege.

Dramatični odsek »Probuda« Kmečko-delavske zveze priredi v nedeljo dne 11. decembra t. l. v Celju ob 16. uri dramo v treh dejanjih s predigro: **R. U. R. (Rossum's Universal Robots)**. Predstava se bo vršila v dvorani Narodnega doma. V nedeljo dne 18. decembra se bo vršila ista igra v Trbovljah v dvorani Forte dvakrat, ob 15. in ob 20. uri. Igra prikazuje človeško usodo.

Sv. Lovrenc na Poh. Volilci! Delavci! Proletarci! V nedeljo boste imeli priložnost odločiti, kdo bo prihodnja tri leta gospodaril v občini. Vsi, ki hočejo, da bo vse po starem, naj volijo zaščitnike profitov. N. pr. **Združeno gospodarsko listo**, to je združene klero-nemške posestnike, lesne trgovce in gostilničarje, ki so na 2. listi in imajo za namestnika 2 trgovska pomočnika ter celo kot zadnjega namestnika — kakor v posmeh — najemnika...

Za zajutrek - za južino Ž I K A

je najboljša ržena žitna kava

Tudi lahko volijo 3. listo, ki je demokratska — pardon **Kmečko obrtna delavska lista**, sestoječa sicer proti koncu tudi iz delavcev — nekaj z zvijačo in alkoholom pridobljenih. Vsi oni, ki ste za splošen blagor vseh občinarjev, vsi, ki morate garati za nizko plačo in stanujete v slabih stanovanjih, **volite Delavsko listo**, na kateri ni profitarjev, temveč so delavci, ki čutijo z vami in se bodo tudi potegnili za vaše pravice. **Živela 1. Delavska skrinjica. — Prijatelj napredka.**

Iz Sv. Lovrenca na Poh. Na našem shodu dne 4. t. m., ki je bil številno obiskan, je poročal o občinski politiki s. Moderndorfer. Vsi so s pazljivo gorečnostjo sledili njegovim izvajanjem ter z burnim pritrditvami odobravalji njegov govor. Od navzočih volilcev nasprotnih strank mu ni nikdo ugovarjal. Dejal je sodrug Moderndorfer med drugim, da, ako hoče delavstvo priti do veljave, se mora otresti kapitalističnih mesarjev ter plaščev vere in narodnosti, pod krinko katerih se vrše gnusne stvari. Da bo to mogoče, je treba izobrazbe, isto izpolnjevati ter vežbati misli in um. Ali ni krivično, ako mora 90% delavcev garati za produkte, ki jih uživa 10% gospodujočih? Tu čaka ubogo ljudstvo rešitelja: mesija, in ne ve, da je zveličar delavno ljudstvo samo in da mora biti rešitev proletariata delo proletariata samega... Tega pa se boji kapital, zato straši z Bogom in hudičem, in ako še to ne pomaga, so tu orožniki... Zato, trpini, v organizacijo, in ta naj postavi odločne zavedne može v občino, kjer bodo zahtevali **brezplačno izobrazbo**, katera je v ustavi zajamčena vsem, a se ne izvaja, ker vlada kapital in je pot do višje izobrazbe odprta le bogatemu. Torej je treba začeti doma, potreben je otroški vrtec, kamor bi hodili otroci, mesto da se valjajo v cestnem prahu. Ako tu katerega povozi kapitalistov avtomobil, je kaznovana uboga mati, ki je v delu, ker ni na otoka zadosti pazila... Ker je naša domovina želodec, moramo zahtevati njegov obstoj. **Treba je dvigniti ceno dela** in tudi to je dolžnost občine, saj vidimo, da se celo del bórnega zaslužka jemlje delavcem zakonitim potom. (Davek na ročno delo.) Pri vsem se pa trguje z vero, z raznimi nebesi, da še celo s socializmom! Zato izvršujemo vsi le ono, kar smo za prav spoznali. Stanovniško vprašanje je važno, proletarci stanujejo v zatohlih nezdravih luknjah, pa, ali se zmeni kdo za nje? Tu mora biti zaščita od občine, katere pa jim ne bo dal kapitalist, ki misli, da je dovolj, ako sme gledati delavce solnce skozi malo luknjo... Zato se mora gledati v občini, da se na eni strani luksuz visoko obdavi, ter da se s takimi prejemki nabavljajo učna sredstva ubogim, da se zidajo stanovanja; na drugi strani pa, da so doklad proste vse potrebščine širjih slojev. Govor je bil tudi o členu 82 finančnega zakona, ki so ga »vthotapili« zato, da oškoduje gospodarsko šibkejšje. Sodrugi Domanjko je povedal, kako dolžijo delavske kandidate, češ, ti so za zvišanje doklad na vino, da bo potem dražje. Nikdo pa ne pove volilcem, da tudi pri 400% dokladah vino ne bi smelo biti dražje, če gostilničarji ne bi skrbeli za svoje žepce. Tudi taki, ki so pod napačnim imenom pobirali podpise za svojo kandidatno listo, so pretili sodr. D. s tožbo. Obračunajte delavci z vsemi, ki vas varajo, ter volite dne 11. dec. **vsi delavsko skrinjico, ki je 1. (prva).** **Proletarec.**

Jesenice. Dne 11. decembra imamo občinske volitve. Krajevna organizacija JSDS na Jesenicah je delala na to, da bi bila ena sama delavska kandidatna lista, kar ji pa na žalost ni uspelo. Dekalisti in socialdemokrati smo se takoj sporazumeli za skupen nastop v občinske volitve. Sklicali smo konferenco in povabili tudi krajevno organizacijo SSJ, ki so jo ustanovili pred kratkim tisti socialisti, ki so zmeraj trdili, da toliko časa se ne bodo nikamor organizirali, dokler se ne združijo voditelji. Ko smo jim dopovedovali, kako potrebno je, da gre delavstvo skupno v občinske volitve, smo takoj spoznali, da nimajo iskrene želje za skupen nastop. Ker smo jim pa vse njihove zahteve odobrili, so nam končno postavili diktat. Za nosilca kandidatne liste se niso hoteli prav nič pogajati, rekli so: »Na tem stojimo, da je naš nosilec liste, in na tem pademo!« To ni demokracija ali sporazum, to je diktat. Delavstvo naj samo razsoja o takem nastopu krajevne organizacije SSJ na Jesenicah.

Delo sedanjega večinskega občinskega odbora je po meščanski logiki popolno in uspešno v danih možnostih občinskih dohodkov. Res je, da občinsko gospodarstvo od nosno proračun ne sme imeti večjih izdatkov, nego so pa predvideni dohodki. Ako pa so v občini razne izredne potrebe, se morajo pa dohodki usmeriti tako, da odgovarjajo potrebam, ako je zato dana možnost. V občini na Jesenicah je pa vsekakor to mogoče, ker so doklade na neposredne davke zelo nizke napram drugim občinam. V jeseniški občini je potrebna ubožnica, a za ubožnico ni denarja; so potrebne stanovanjske hiše, brezplačne šolske potrebščine itd. Za vse take stvari ni denarja. Ako pa potrebujejo gg. kateheti nagrade, pa ni nobenih pomislekov, kje se bo dobil denar. Ako zapravi predsednik krajevnega šolskega sveta 40.000 Din, kakor je to bilo pri g. I. Koncu, ga še sodišču ne izročijo. Ali bodo občinarji spoznali enkrat, da se mora delo občinskih odbornikov vedno kontrolirati, da se sami prepričajo, kdo naj gospodari v občini? Meščanske stranke, pa naj bodo klerikalci ali demokrati, ne bodo nikdar upoštevale delavsko kmečkih predlogov, ako se delavec in kmet ne združita v pravi socialdemokratski organizaciji in organizacijskim potom podpirata delo svojih zastopnikov v občini. — Delavci in kmetje! Časi so resni. Nikar ne verjemite raznim hujšakcem! Ne poslušajte tistih, ki vas apelujejo potom praznih obljub. Eni vam obljublajo posmrtno dobroto, drugi narodno svobodo, tretji osvobodjenje od drekaštva itd. Delavci, železničarji in kmetje! Na dan občinskih volitev naj gremo enkrat vsi na volišče in oddajmo glas za Delavsko kmečki blok v 3. (tretjo) skrinjico. S tem bomo demonstrirali proti sedanjemu buržoazijskemu delu v občini kakor v državi, na drugi strani bomo demonstrirali za organizacijsko združenje vsega delavnega ljudstva.

Velika Pirešica. Ali ni to tudi kapitalistična inkvizicija, da delavce tako izkoriščajo? Ko je že večinoma izmozgan, ga odpravijo kot na smrt obsojenega, posebno če imajo kake vzroke čeprav neresnične. Delavec pa, če se pritoži, ga ne upoštevajo. Ali nišo sramotne za podjetje krivice, ki se godijo nekaterim družinam? Kako bi človek mogel živeti z 1 Din 60 par na dan, ki jih dobi kot nezgodno podporo? Ali ne samo živeti, treba je tudi obleke in drugih potrebščin, in če zbolí, ker se bolezní čimprej povračajo v pomanjkanju, ne more dobiti zdravniške pomoči, ker ni denarja. Ali ni to krivično, če delavec vsa leta dela za kapitaliste in mu ne privoščijo potem najpotrebnejše pravice do življenja. Apeliram na delavske zastopnike, pa tudi na delavsko zbornico, da delajo na to, da se rešijo najpotrebnejši. Krivično je, da podjetja odpuščajo onemogle in starejše delavce v pokoj s pokojnino, ki je samo na papirju. Tak delavec se čuti kakor v zaporu brez sodbe.

Pletilni stroji najnovejšega patenta »Ideal«, nemškega izdelka, so edina in najugodnejša prilika za trajni in dober zaslužek. — Pouk in polasnila daje: Franc Kos, Ljubljana, Židovska ulica šte. 5.

Protidržavni elementi se dosledno iščejo med delavstvom. Nikomur ne pride na misel, da bi šel iskati tja, ker so. Merodajne gospode opozarjamo, da iščejo protidržavne elemente med delavstvom zastonj, delavec si želi stalnosti, dela in zaslužka ter je zadovoljen, če si more v osmih urah zaslužiti, kolikor potrebuje za dostojno preživaljanje sebe in svoje družine. Nasprotno pa je znano, da profitarji nimajo nikdar dovolj in da hočejo svoje kupe čim dalje bolj povišati brez ozira na koristi skupnosti, mnogokrat še celo brez ozira na koristi svoje družine. Znano je, da stopajo najbogatejši ljudje tudi preko mrličev brez kakršnegakoli očitania vesti. Žal, da jih merodajni činitelji ne marajo prijeti niti takrat, ko ni le s takimi dejstvi dokazana njih škodljivost človeški družbi, ampak se tudi na polna usta izjavljajo za nasprotnike zakona. Tudi takrat merodajni činitelji niso na mestu!

OBRAMBNI SKLAD:

Zadnji izkaz dne 3. XII. 1927: **Din 14.985:20. Nabiralna pola št. 212, nabral s. Franc Blatnik v. Mežici:** Leopold Konečnik 5 Din, Silvester Abraham 7, Jožef Kočan 5, Vinko Grobelnik 11, Gregor Škorjanc 10, Franc Polajner 30, Robert Lamprecht 10, Ožbalt Jež 10, Jožef Prevalnik 3, Katarina Lesjakova 2, Luka Grauf 9, Štefan Peruš 1, Anton Zamernik 2, Franc Polajner 20, Karl Potočnik 6, Franc Vrtačnik 15, Ivan Ledinek 9, Simon Jopp 20, Robert Lamprecht 10, G. Škorjanc 24, F. Vrtačnik 13, Ivan Ledinek 5, Luka Grauf 9, Dominik Gregoru 5, Franc Polajner 10. **Nabiralna pola št. 178 in številka 180, nabral sodr. Filip Grabner v. Crni:** Alojz Rotter 10+10+5 je 25 Din, Filip Grabner 10+3 je 13 Din, Jožef Jeger 3, Anton Planinšek 4, Jakob Terglav 5, Jernej Kolšek 2, Karl Kuzjan 15, Ivan Grabner 42, Franc Sterže 2, Filip Šumnik 10. **Skupaj Din 15.354:20.**

9. decembra — 2400 izvodov.

Sprejemem sodarskega pomočnika,

ki se čuti večšega in sposobnega vsakega dela te stroke. Nastopi lahko takoj proti primerni plači pri: **Matjaz Škripec**, sodarski mojster v Čakovcu, Luke Puriška ul. 1.

Tvornica dežnikov in solnčnikov L. MIKUŠ, Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo bogato zalogo dežnikov v kakršnikoli velikosti po najnižji ceni.

Ustanovljeno leta 1839.

Naročajte in širite „Naprej“!

Triko-perilo

za moške, žene in otroke, volna v raznih barvah, rokavice, nogavice, dokolenice, nahrbtniki za solarje in lovce, dežniki, kloti, šifoni, žepni robci, palice, vilice, noži, škarje, potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, brivce edino le pri trdku

Josip Petelinc, Ljubljana,

blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

Najnižje cene! Na veliko in malo.

Delavcem

ni treba več kupovati od svojih nasprotnikov

kruha

ker ga lahko dobijo v vsaki količini, boljše kakovosti z večjo težo

po ceni!

V Celju in okolici se pošilja kruh tudi na dom.

DELAVSKA PEKARNA

Splošne produktivne zadruga »Naprej« v Celju.

Prodajalna: Ljubljanska c. 10, obrat: Gabrije 107.

Istotam se dobijo raznovrstni kekci, prepečenec »Delo«, kolači, makove in orehove potice ter v Celju zelo priljubljeni opoitični rogljički ter raznovrstno pecivo. Sprejema se kruh v peko za Din 1:50 od komada brez razlike velikosti in teže.

Delavska moč je v zavednosti!

Stružnik (Hobelmaschine)

na prodaj. Dobro ohranjen. Širokost valja, oziroma dolgost rezila 40 cm. Stojalo dobre konstrukcije, leseno. Miza natančno stružena iz litega železa.

Cena 3000 Din. Kje, nove uprava »Napreja«.